

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ

പതിനെട്ടാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നമിടാത്ത
ചോദ്യം നമ്പർ:962

05.02.2020-ലെ മറുപടി

ഗ്രാമീണ കുടിവെള്ള വിതരണം

ചോദ്യം		മറുപടി	
ശ്രീമതി.പി. അയിഷാ പോറ്റി		കെ.കൃഷ്ണൻ കുട്ടി (ജലവിഭവ വകുപ്പുമന്ത്രി)	
(എ)	സംസ്ഥാനത്ത് ഗ്രാമീണ കുടിവെള്ള വിതരണത്തിൽ മുന്നിലുള്ള ജില്ലകൾ ഏതെല്ലാമാണ്; ജലവിതരണ നഷ്ടത്തിൽ മുന്നിലുള്ള ജില്ലകൾ ഏതെല്ലാമാണ്; വ്യക്തമാക്കാമോ;	(എ)	സംസ്ഥാനത്ത് ഗ്രാമീണ മേഖലയിൽ ഗാർഹിക കുടിവെള്ള കണക്ഷനുകളുടെ എണ്ണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ എറണാകുളം, ആലപ്പുഴ, കോട്ടയം എന്നീ ജില്ലകൾ യഥാക്രമം ഒന്നാം രണ്ടാം മൂന്നാം സ്ഥാനങ്ങളിൽ നിലകൊള്ളുന്നു. ജല വിതരണ നഷ്ടം ജില്ലാടിസ്ഥാനത്തിൽ കണക്കാക്കിയിട്ടില്ല.
(ബി)	വിതരണം ചെയ്യുന്ന കുടിവെള്ളത്തിന്റെ എത്ര ശതമാനം പാഴായി പോകുന്നുവെന്നു കണക്കാക്കിയിട്ടുണ്ടോ;	(ബി)	കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റി വിതരണം ചെയ്യുന്ന ജലത്തിന്റെ 40-45% വരമാന രഹിത ജലമായാണ് കണക്കാക്കുന്നത്. ആകെ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന ജലത്തിന്റെ അളവും വിതരണ ശൃംഖല വഴി ഉപഭോക്താവിന്റെ പക്കലെത്തി ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്ന ജലത്തിന്റെ അളവും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസമാണ് വരമാന രഹിത ജലമായി കണക്കാക്കുന്നത്. ഇതു പ്രധാനമായും രണ്ടു ഘടകങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചാണ് കണക്കാക്കുന്നത് - പൈപ്പുകളിലൂടെയും മറ്റുമുള്ള ചോർച്ച കാരണം യഥാർത്ഥത്തിലുണ്ടാകുന്ന നഷ്ടവും (ഭൗതിക നഷ്ടം), മീറ്റർ തകരാർ , മോഷണം തുടങ്ങിയവ കാരണം ജലത്തിന്റെ ശരിയായ ഉപയോഗം തിട്ടപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിയാത്തതു കാരണമുള്ള നഷ്ടവും (വാണിജ്യ നഷ്ടം). ഭൗതിക നഷ്ടം കൂടുതലായി സംഭവിക്കുന്നത് വിതരണ ശൃംഖലയിലെ കാലപ്പഴക്കം ചെയ്ത പൈപ്പുകളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ലീക്കുകളിലൂടെയും ഉപഭോക്താക്കളുടെ സർവ്വീസ് കണക്ഷനുകളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ലീക്കുകളിലൂടെയും ആണ്. ജല വിതരണ ശൃംഖലയിലെ ചോർച്ച വഴിയുള്ള ജല നഷ്ടം കുറയ്ക്കുന്നതിലേക്കായി വിതരണ ശൃംഖലയിലെ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ അടിയന്തിരമായി നടത്തിവരുന്നു. ഉപഭോക്താക്കളുടെ വാട്ടർ കണക്ഷനുകളിലെ സർവ്വീസ് ലൈനിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ചോർച്ച പരിഹരിക്കുവാൻ ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് നോട്ടീസ് നൽകുകയും അനന്തര നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യാറുണ്ട്. ജല ചോർച്ച അടിയന്തിരമായി പരിഹരിക്കുന്നതിലേക്കായി ബു ബ്രിഗേഡ്
(സി)	ഇങ്ങനെ ജലനഷ്ടം ഉണ്ടാകാനുള്ള പ്രധാന കാരണങ്ങളും അതിനുള്ള പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങളും വിശദമാക്കാമോ?	(സി)	

ചോദ്യം	മറുപടി
	<p>സംവിധാനവും പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. അടിക്കടി പൊട്ടൽ ഉണ്ടാകുന്ന പൈപ്പ് ലൈനുകളിൽ ജലത്തിന്റെ മർദ്ദം നിയന്ത്രിച്ച് പൊട്ടൽ പരമാവധി ഒഴിവാക്കാനായി ക്വിക്ക് റിലീഫ് വാൽവുകളും പമ്പിംഗ് മെയിനുകളിൽ വായു മർദ്ദത്തിന്റെ പരിണിത ഫലമായുണ്ടാകുന്ന ലീക്കുകൾ ഒഴിവാക്കുവാൻ എയർ റിലീസ് വാൽവുകളും ഘടിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.</p> <p>കൂടാതെ പൊതുജനങ്ങളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന വിവരങ്ങളുടെയും പരാതികളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ ലീക്കുകൾ കണ്ടെത്തുകയും പരിഹരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പൈപ്പുകളുടെ കാലപ്പഴക്കം മൂലം ചോർച്ച വഴി ജലം നഷ്ടപ്പെടുന്നത് ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി പഴയതും കേടായതുമായ പൈപ്പുകൾ (പ്രത്യേകിച്ചും എ. സി പൈപ്പുകളും പ്രിമോ പൈപ്പുകളും) വിവിധ ധനസ്രോതസ്സുകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ഘട്ടം ഘട്ടമായി മാറ്റി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. അടിയന്തിര സാഹചര്യങ്ങളിൽ ലീക്ക് ഡിറ്റക്ഷൻ ഉപകരണങ്ങൾ (ഗ്രൗണ്ട് മൈക്രോഫോൺ) ഉപയോഗിച്ച് ചോർച്ച കണ്ടെത്തുന്നു. പ്രധാന ലൈനുകളിൽ സംശയിക്കപ്പെടുന്ന ലീക്കുകൾ കണ്ടെത്തുവാനായി ഫ്ലോ മീറ്ററുകൾ ഉപയോഗിച്ചുള്ള മെഷർമെന്റുകളും ഉപയോഗപ്പെടുത്താറുണ്ട്. പ്രധാന ലൈനുകളിലും ഉപലൈനുകളിലും ഉണ്ടാകുന്ന ചോർച്ച കണ്ടെത്തുന്നതിനായി ലീക്ക് ഡിറ്റക്ഷൻ ആൻഡ് സർവെലൻസ് സ്റ്റാഫുകൾ കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റിയിൽ രൂപീകരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. വാണിജ്യ നഷ്ടം പ്രധാനമായും സംഭവിക്കുന്നത് മീറ്റർ തകരാർ, മോഷണം എന്നിവ കാരണമായതിനാൽ വാട്ടർ മീറ്ററുകൾ പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കി വയ്ക്കുക, ജല മോഷണം കണ്ടുപിടിക്കുക എന്നിവയാണ് പ്രധാന പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങൾ. വാട്ടർ മീറ്റർ കേടായാൽ ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് നോട്ടീസ് നൽകുകയും നിശ്ചിത കാലാവധിക്കുള്ളിൽ പ്രവർത്തനക്ഷമമായ മീറ്റർ ഘടിപ്പിച്ചില്ലെങ്കിൽ അധിക തുക ഈടാക്കുകയും തുടർന്നും മാറ്റി സ്ഥാപിക്കുവാൻ വിസമ്മതിച്ചാൽ കണക്ഷൻ വിച്ഛേദിക്കുകയും ചെയ്യാറുണ്ട്. ജല ദുരുപയോഗം ജല മോഷണം എന്നിവ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിന് ആന്റി വാട്ടർ ടൈഫ്റ്റ് സ്ക്വാഡുകൾ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു.</p>

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ